

Vergaderjaar 2017–2018

29 826

Industriebeleid

Nr. 95

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 februari 2018

Hierbij reageer ik op het verzoek van het lid Van der Lee (GroenLinks) tijdens de regeling van werkzaamheden op donderdag 18 januari 2018 (Handelingen II 2017/18, nr. 41, Regeling van Werkzaamheden). Het lid Van der Lee wil een nadere reactie op het Nieuwjaarsartikel van de Secretaris-Generaal van Economische Zaken en Klimaat in ESB, met name over de oproep om als Nederland Europees in te zetten op wederkerigheid.

De Secretaris-Generaal van het Ministerie van Economische Zaken en sinds kort ook Klimaat beschouwt al zestig jaar lang het overheidsbeleid in het economenvakblad Economisch Statistische Berichten (ESB). De artikelen, die op persoonlijke titel worden geschreven, leveren doorgaans een belangrijke bijdrage aan het maatschappelijke debat.

Het artikel van dit jaar stelt de ontwikkeling centraal dat grenzen vervagen, tussen landen, maar ook tussen sectoren, en tussen producenten en consumenten.¹ De SG constateert dat dit nieuwe vragen oproept. Bijvoorbeeld hoe we onze open houding ten aanzien van buitenlandse investeringen in stand kunnen houden, hoe we moeten omgaan met data als nieuwe productiefactor en hoe we zowel kunnen vooroplopen bij de verduurzaming van onze economie als onze concurrentiepositie kunnen versterken. Volgens de SG is het de kunst om bij al deze vragen de publieke belangen te borgen, maar daarbij tegelijkertijd de dynamiek te behouden. Ten aanzien van buitenlandse investeringen constateert de SG derhalve dat wederkerigheid een centraal uitgangspunt moet worden in het Europese beleid. Dit is volgens de SG nodig om de openheid van onze economie te kunnen behouden.

Het Regeerakkoord beschrijft de visie van het kabinet op buitenlandse investeringen. Nederland is een land waar het voor ondernemingen aantrekkelijk is om zich te vestigen en van waaruit Nederlandse bedrijven

¹ Camps, M. (2018). Scherp zijn bij vervagende grenzen. ESB, 103(4757), pp. 6–9.

handel kunnen drijven over de hele wereld. Daar profiteert Nederland van, want deze bedrijven voegen werkgelegenheid, innovatie en kracht toe aan onze economie.

De visie van het kabinet is verder uitgewerkt in het BNC-fiche «Mededeling en Verordening Investeringsstoets».² Het kabinet wil op Europees niveau en met derde landen afspraken maken voor een betere balans. Daarnaast wil het kabinet dat de mogelijkheden in kaart worden gebracht om de zorgen die er zijn over reciprociteit te adresseren. Een open economie verhoudt zich namelijk slecht tot de barrières waar Nederlandse ondernemers te vaak op stuiten in andere landen buiten de Europese Unie. Daarnaast verhoudt het zich slecht tot de problematiek rond niet-marktgedreven investeringen uit derde landen. De inspanningen van het kabinet zijn daarmee gericht op herstel van reciprociteit, dus het verkrijgen van gelijke toegang tot markten buiten de Europese Unie. Het kabinet heeft niet de tegenovergestelde inzet – het gelijkelijk op voorhand weigeren van buitenlandse investeringen in Nederland.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
E.D. Wiebes

² Kamerstuk 22 112, nr. 2437.